

סל תקומה – נוהל עבודה לשנת הלימודים תשפ"ז לרשויות, בעלויות ומוסדות חינוך כ"ה בסיון תשפ"ו - 10.06.2026

א. כללי

על פי החלטת הממשלה מס' 1699 מיום 17.4.2024 (להלן – החלטת הממשלה), הוסמכה מינהלת תקומה לפעול באמצעות משרד החינוך בגפ"ן הרשותי והבית ספרי לגיבוש "סל תקומה לשיקום מערכת החינוך בחבל" לצורך מתן מענים פדגוגיים, רגשיים וחברתיים לתלמידי חבל התקומה. תקציב זה יוקצה לתלמידי חבל התקומה כהגדרתם בנוהל זה, ויוקצה בהתאם לשיבוץ התלמידים במוסדות בתחומי הרשויות בחבל תקומה או במוסדות קולטים בין השנים 2024-2028, משנת תשפ"ה ועד סיום שנת הלימודים תשפ"ח, במתווה פוחת על פני השנים.

תקציב תקומה נועד לתת מענה תוספתי על מנת לסייע לתפקוד התלמידים מבחינה רגשית, לימודית וחברתית, לחזק חוסן ויכולות המנהיגות חינוכית, לתת מענה לצרכי הלומדים וכן על מנת לטפח את מערכת החינוך ברשויות אלה כך שתוכל להפוך למובילת חדשנות, יזמות ומצוינות בישראל.

ביום 2 באפריל 2025 פורסם ברשומות חוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"ה – 2025 (להלן – חוק שיקום נרחב). המשך יישום החלטת הממשלה נעשה גם בהתאם להוראות החוק שהתקבל.

החוק מגדיר את תחומי חבל התקומה והיישובים הכלולים בו, המנויים בתוספת הראשונה לחוק. לפי הוראות החוק, מוסמכת הממשלה לבצע פעולות לשיקום נרחב של חבל התקומה, כאשר "שיקום נרחב" לפי החוק משמעו - "פעולות בכלל תחומי החיים שמטרתן חזרה מלאה, מהירה ומיטבית לשגרה בחבל התקומה, וכן עידוד צמיחה ופיתוח בו, לרבות תוך ראייה כוללת שלהן, שיינקטו לטובת הרשויות המקומיות שבחבל התקומה והיישובים והתושבים בו, ובכלל זה מתן הטבות, הקצאת משאבים והשקעה במחוללי צמיחה ופיתוח, והכול לשם השגת מטרות חוק זה".

מתן המענה של "סל תקומה" לתלמידי החבל, לפי אופיו ומטרותיו ניתן להגדרה ככלי של שיקום נרחב ושל צמיחה ושגשוג עתידי, כאמור, והוא נועד כדי לאפשר הן חזרה לשגרה מיטבית בחבל והן לצמיחה ומתן מענה גם לתושבים חדשים המצטרפים לחבל ולקהילות ביישובים בו.

התקציב מיועד עבור כלל הילדים והנוער בגילאי לידה ועד כיתה י"ב, לרבות תלמידי המגזר החרדי, תלמידי מנהל חינוך התיישבותי, החינוך המיוחד וכיו"ב ביישובים אלו. התקציב עבור תלמידי בתי הספר יחולק בין בית הספר לרשות המקומית, ואילו התקציב עבור ילדים בגיל הרך וילדי הגנים יועבר במלואו לרשות המקומית. הרשות תניח תשתיות לימודיות, רגשיות וחברתיות רוחניות וכן תספק מענים במסגרת החינוך החברתי.

במסגרת תוכנית העבודה השנתית יוכלו הרשויות ובתי הספר להקצות תקציב לטובת מענים פדגוגיים ותגבור לימודי, חיזוק המצוינות הלימודית והשלמת פערי למידה, מתן מענים רגשיים – טיפוליים,

פדגוגיים-חינוכיים, חברתיים-קהילתיים לטובת התלמידים ברשויות תקומה וכן לטובת העצמת הצוות החינוכי, פעילות הפגתית, וחוויתית, הצטיידות לימודית וסביבות למידה, תומכי הוראה, פעילות בלתי פורמאלית בחופשות ובשגרה. **יובהר כי יש להקצות לפחות 25% מתוך סך התקציב לטובת מענים רגשיים-טיפוליים, וכן 5% לתחומי המצוינות ו-5% לתחומי ה-STEM.**

התקצוב הינו תקצוב תוספתי ולכן אינו מחליף את תקציבי הבסיס להם זכאים הרשות והמוסדות בתחומה, כגון שעות התקן הבסיסיות, הסעות, כ"א על פי תקני המשרד וכיו"ב. היות והתקציב הינו תקציב לטובת מענים חינוכיים, הוא אינו מיועד עבור בינוי, שיפוץ והסעות שוטפות שאינן לטובת פעילויות.

ניתן להקצות את התקציב לטובת רכישת תכניות ופעילות לימודית, רגשית, חברתית והפגתית לתלמידים, פעילות לפיתוח הצוות החינוכי והעצמתו, קידום סביבות לימודיות וטיפוליות במרחב הרשותי והבית ספרי, הצטיידות לימודית ותקשובית, סיעות תוספתיות, שעות שבועיות, שעות בודדות, מתגברים חינוכיים וכן יוזמות רשותיות ובית ספריות. כמו כן ניתן להקצות עד 5% מהסל לטובת הוצאות ניהול ותפעול.

מטרת נוהל זה לפרט את הכללים הייחודיים לסל תקומה. כאמור, תקציב תקומה ינוהל במערכת הגפ"ן בהתאם לכללי הגפ"ן ולכן **בסוגיות שלא ניתנה להן התייחסות מפורשת בנוהל זה, יש לנהוג על פי כללי הגפ"ן**, לרבות כללי הרכש במסגרת יוזמות מוסדיות, כללי ההתנהלות והרכש במסגרת מאגר התוכניות והמענים, מתכונת דיווח האסמכתאות וכיו"ב.

ב. הגדרות:

"חבל התקומה" – כהגדרתו בחוק שיקום נרחב.

"חוק שיקום נרחב" – חוק שיקום נרחב לחבל התקומה כאזור מיקוד לאומי וסיוע ליישובים הסמוכים אליו, התשפ"ה - 2025.

"תלמיד זכאי" –

1. תלמיד המתגורר באחד מיישובי חבל התקומה בשנה"ל תשפ"ז ולומד ברשויות תקומה.
2. תלמידים הגרים ביישובי חבל תקומה ומתחנכים מחוץ לחבל במוסדות פנימייתיים שבפיקוח המינהל לחינוך התיישבותי או שבפיקוח המחוז החרדי.
3. תלמידים הגרים ביישובי חבל תקומה ומתחנכים מחוץ לחבל באזור הגיאוגרפי של מחוז הדרום, במוסדות חינוך מיוחד ו/או במוסדות חטיבה עליונה ביישובים הזכאים (מצ"ב נספח ד').
4. תלמיד שמקום מגוריו היה באחד מיישובי חבל התקומה ערב יום 7 באוקטובר 2023 ואינו מתגורר באופן זמני בחבל התקומה בשנה"ל תשפ"ז באחת מהנסיבות הבאות -
 - 4.1. תלמידים שטרם שבו לביתם משום שטרם הסתיימו עבודות חיוניות לחזרת התושבים ליישוב, מהישובים: בארי, כפר עזה וניר עוז ולומדים במוסדות חינוך בקהילה קולטת או במגורים עצמאיים.
 - 4.2. תלמידים שטרם שבו לביתם, מהישובים חולית, בארי וכפר עזה, לאחר סיום העבודות החיוניות ומוגדרים כ"משפחה משתהה" על פי מינהלת תקומה.

ג. אופן התקצוב:

1. מפתח התקצוב פר תלמיד עומד על 9,000 ₪ לשנה"ל תשפ"ז על פי מספר התלמידים הזכאים מגיל לידה ועד י"ב. (ראו פירוט בנספח ב').
2. התקצוב של תלמידי בתי הספר מתחלק בין הסל המוסדי (50% מהתקציב) לסל הרשותי (50% מהתקציב).
3. הסל בגילאי לידה עד שש מוקצה לרשות המקור על פי החלוקה הבא: 50% לילדי לידה עד 3 ו- 100% לילדי 3-6.
4. תקציב יועבר בהתאם למצבת חודש מאי 2026.
5. ברשויות ומוסדות חינוך הקולטים את הקהילות: בארי, ניר עוז, כפר עזה וחולית, (ומוסדות: נווה מדבר, צפית, האלה ומבואות נגב), בית הספר יקבל 80% מהתקציב ורשות המקור תקבל 20% מהתקציב.
6. ברשויות, במעונות ובגני הילדים במוסדות הקולטים את הקהילות: בארי, ניר עוז, כפר עזה וחולית, התקציב הרשותי יוקצה במלואו לרשות המקור.
7. תלמידים שכתובת המגורים שלהם עדיין בחבל תקומה אך מוסד הלימודים שלהם לא ברשויות תקומה
 - תלמידים במוסדות צמודי פנימייה בכל המחוזות בית הספר יקבל 100% מהתקציב
 - תלמידי חני"מ במחוזות התיישבותי, דרום וחרדי- בית הספר יקבל 80% מהתקציב ורשות המקור (מגורים) תקבל 20% מהתקציב
 - תלמידים במחוז דרום, בכיתות ז ומעלה ברשויות קרובות לחבל תקומה בלבד (ראו רשימה בנספח ד') - בית הספר יקבל 80% מהתקציב ורשות המקור (מגורים) תקבל 20% מהתקציב.
 - תלמידים במחוז התיישבותי וחרדי בכיתות ז ומעלה - בית הספר יקבל 80% מהתקציב ורשות המקור תקבל 20% מהתקציב.
 - תלמידים גן עד ו שלא לומדים ברשויות תקומה לא יתוקצבו
8. להלן טבלה להמחשת אופן התקצוב:

שלב חינוך	מקום מגורים	סל תלמיד	סל מוסדי ע"פ מצבת	סל רשותי – רשות המקור
לידה עד שלוש	מתגורר בחבל	4,500		4,500
שלוש עד שש	מתגורר בחבל	9,000		9,000
לידה עד שלוש	מחוץ לחבל – קהילות קולטות	4,500		4,500
שלוש עד שש	מחוץ לחבל – קהילות קולטות	9,000		9,000
תלמידי בי"ס	מתגורר בחבל	9,000	4,500	4,500
תלמידי בי"ס	מחוץ לחבל – קהילות קולטות	9,000	7,200	1,800
תלמידי בי"ס	מוסד מחוץ לחבל- חינוך מיוחד	9,000	7,200	1,800
תלמידי בי"ס	מוסד מחוץ לחבל- צמוד פנימייה	9,000	9,000	
תלמידי בי"ס	מוסד מחוץ לחבל- ז' ומעלה (מחוז דרום- רשויות רלוונטיות), חרדי והתיישבותי	9,000	7,200	1,800

9. ככל שקהילה עתידה לעבור באופן אורגני ממוסד אחד לשני במהלך שנת הלימודים – יתרת התקציב שטרם נוצלה תועבר למוסד הקולט, זאת לאחר שמוסד המקור הזין את כלל האסמכתאות בגין הפעילויות שכבר בוצעו. יש לוודא סיום ומיצוי תוכניות קצרות טווח, והמשך תוכניות ארוכות טווח בדיאלוג בין המוסדות.
10. לתשומת הלב- על פי החלטת הממשלה התקציב יוקצה במתווה פוחת לאורך השנים ולכן התקציב פר תלמיד ישתנה משנה לשנה.
11. התקציב השנתי ברמה המוסדית והרשותית ישוקף במערכת הגפ"ן תחת תקציב תקומה טרם פתיחת שנת הלימודים וניתן יהיה לממשו בין המועדים 1.9 ועד 31.8 מדי שנת לימודים.
12. פעימות התכנון והתשלום בהתאם לגאנט המפורסם במדריך גפ"ן (המפורט בנספח ט') ובכפוף לתכניות העבודה שתוגשנה לאישור המשרד והבעלות באמצעות מערכת גפ"ן.
13. יובהר כי הסל שמועבר לטובת הרשות הוא עבור פעילות בהתאם לקריטריונים שמוגדרים בנוהל זה ובשום אופן אינו מחליף ואין לו נגיעה לתקציבים שהרשות המקומית מחויבת להעמיד לטובת קיום תקין של בית הספר, לרבות הוצאות של עובדי מינהל, הוצאות חשמל, מים, ניקיון, עבודות ביוב, בטיחות, תיקון תשתיות, תיקון ליקויים מהותיים ומשמעותיים במוסדות החינוך או במרחב הרשותי.

ד. פירוט לגבי תחומי המענים שיוגשו בסל תקומה

מענים רגשיים טיפוליים (מינימום 25% בסל המוסדי ובסל הרשותי)
מענה לצרכים הרגשיים והטיפוליים של התלמידים, הצוות החינוכי וההורים, לרבות תכניות טיפוליות/קבוצות רגשיות לחיזוק החוסן והתמודדות עם טראומה וכול, תכניות לשיפור האקלים הבית ספרי, התערבויות פסיכולוגיות (שפ"ח), חיזוק ותגבור מערך הייעוץ החינוכי, לזיוי ותמיכה, הדרכה וטיפול לצוות החינוכי, תכניות קידום שותפות הורים.

מענים פדגוגיים לימודיים (ללא מינימום)
מענה לצרכים הפדגוגיים לרבות, שעות תקן, שעות בודדות, שעות בחירה/הגבר, תכניות לימודיות במקצועות השונים, הדרכה ומתן כלים לחיזוק מסוגלות הצוות החינוכי, תכניות צמצום פערים לימודיים, מצוינות, כיתות ומסלולים ייחודיים בעי"ס לרבות כיתות ל"ב טכנולוגי ול"ב עיוני, הכנה לבגרות ועוד.

מענים חברתיים - קהילתיים (ללא מינימום)
מענים שתכליתם להוות תמיכה, חיזוק והעצמה אישית, חברתית וקהילתית. מענים שיזמנו חברות מחודש, חיזוק מעגלים חברתיים ואמונה בזולת ובאדם.

מענים לצוותי החינוך (ללא מינימום)
סל זה נועד לתת מענה לתהליכי פיתוח מקצועי, לזיוי והדרכה, להנהלה ולעו"ה כקבוצה וכפרט, הקמת קהילות בית ספריות, סימולציות לחיזוק מסוגלות הצוות. הסל מאפשר העצמה ופיתוח מקצועי והדרכה של הצוות החינוכי, שילוב כלי ניהול מתקדמים, שירותי ייעוץ ולזיוי לצוות ולמנהל/ת ופיתוח שותפות והדרכת הורים.

מענים בתחום החינוך הטכנולוגי (ללא מינימום)

מענים שתכליתם היא להעניק פתרונות טכנולוגיים ודיגיטליים לצמצום פערים לימודיים ולחיזוק ולווי תלמידים, פתרונות דיגיטליים וטכנו-פדגוגיים לקידום תהליכי הוראה, למידה והערכה למורים וחיזוק מערך הלמידה מרחוק.

מענים בתחום חדשנות, יזמות ומצוינות וחיזוק ה-STEM (מינימום 5% למצוינות ו-5% ל-STEM בסל המוסדי ובסל הרשות)

מענה שתכליתו היא קידום ויישום תכניות ומסלולים לחיזוק הרשות ומוסדות החינוך, לחשיפה והטמעת טכנולוגיות חדשניות המקדמות חינוך חדשני, STEM וקידום חינוך פרסונאלי.

ה. סל בית ספרי

1. תהליך העבודה

1. העבודה תתבצע בפלטפורמת הגפ"ן תחת "סל תקומה". ניתן לגבש במערכת תכנית עבודה מוסדית, לתכנן את תקציב תקומה, לבחור מענים באמצעות המערכת, לאשר את תוכנית העבודה וכן לדווח ביצוע.

2. התכנית המוסדית שתגובש ע"י מנהל בית הספר, תאושר ע"י המחוז, גזבר הרשות ומנהל אגף החינוך ברשות בהתאם לכללי הגפ"ן. התוכנית המוסדית של מוסדות קולטים תאושר ע"י הרשות והמחוז הקולטים. באחריות מנהל בית הספר לזמן וועדה מלווה ייעודית להצגת התוכנית לגורמי הפיקוח והרשות. בוועדה תוצג תוכנית עבודה מבוססת צרכים ומקושרת כלל משאבי, גפ"ן הרגיל וגפ"ן תקומה.

3. במסגרת הסל הוגדר תקציב קבוע של לפחות 25% מהתקציב לטובת מענים רגשיים, לרבות יוזמות מוסדיות לקידום הרווחה הנפשית ומתן מענים רגשיים לתלמידים ולצוות החינוכי.

4. במסגרת הסל הוגדר תקציב קבוע של לפחות, 5% לתחומי המצוינות ו-5% תקציב קבוע לתחומי ה-STEM.

5. בתי הספר מחויבים לעבוד עם תוכנת כספים מאושרת כמפורט במדריך הגפ"ן וכן לדווח אסמכתאות בתוכנת כספים זו למערכת הגפ"ן. כמו כן המוסד מחויב להגיש דוח שנתי על פי כללי הגפ"ן ולבצע הליך סגירת שנה במערכת עד לתאריך שנקבע בגפ"ן.

6. בתי ספר בחינוך הרשמי בשלב חינוך יסודי וחט"ב עצמאיות מחויבים לפתוח חשבון בנק מוסדי ולדווח את פרטיו עד ליום 15.8.2026 לצורך העברת תשלומי המשרד עבור הסל – ככל שהמוסד פעיל במסגרת תוכנית הגפ"ן, תקציב תקומה יועבר לחשבון הבנק שדווח במסגרת גפ"ן ואין צורך לפתוח חשבון נוסף. פתיחת חשבונות הבנק עבור בתי הספר בחינוך המיוחד תתבצע במסגרת תוכנית פל"ג ותדווח תחת תקציב זה. התקציב בגין בתי ספר שאינם רשמיים יועבר לבעלות על המוסד.

7. פעימות התשלום יועברו בהתאם למקובל בתוכנית הגפ"ן ובכפוף לתנאים המפורטים במדריך הגפ"ן (הגשת ת"ע, תכנון ודיווח ביצוע בשיעורים שנקבעו).

8. לגבי מענה של שעות שבועיות (שעות תקן זמניות), ניתן יהיה לבחור ש"ש לכל שלבי החינוך הרלוונטיים עד ל-15.9 לכל המאוחר, בעלות שנתיית מלאה. הבחירה תתבצע מהסל המוסדי בלבד. לאחר רכישת השעות במוסדות, יש לשלוח את תוכנית העבודה (העגלה במערכת) לאישור, לא יאוחר

מ- 15.9. שימו לב – לא ניתן יהיה להפחית את השי"ש שהוזמנו לאחר נעילת המענה ב-15.9. רכישת שי"ש לא תתאפשר למוסדות שקלטו תלמידים בודדים.

9. רכישת שעות בודדות תתאפשר מהסל המוסדי בלבד בהתאם לכללי הגפ"ן ולמועדי הביצוע בגפ"ן.
10. מוסדות שאינם משתתפים בתוכנית הגפ"ן, נדרשים להקצות מלגות לתלמידים ולרכוש תוכנה לניהול פדגוגי באמצעות סל תקומה על פי כללי התכנון והדיווח המפורטים במדריך הגפ"ן.

ה.2. סוגי המענים שיוגשו בסל המוסדי:

יובהר כי בתקציב הניתן למוסדות מתוך סל תקומה - ניתן לתת את המענים המפורטים להלן לתלמידי חבל התקומה בלבד. במקום בו לא ניתן להפריד בין ילדי חבל תקומה לשאר ילדי הכיתה/הקבוצה, המענה יכול לכלול את כל חברי הכיתה/הקבוצה.

- **מענים משרדיים** – מענים שהמשרד מספק באמצעות התקשרויות ישירות של המשרד או בשכר, כגון שעות בודדות או אינטרנט. שימו לב כי לא ניתן לשנות בחירה שנעשתה ביחס למענים אלו לאחר אישור תוכנית העבודה. בסל תקומה המוסדי יוגשו מענים ייחודיים, כגון מענה של שעות שבועיות זמניות ליסודי ולחטיבת הביניים, תוכניות משרדיות המבוססות על שעות שבועיות זמניות, אפשרות להפעיל כיתות מיוחדות כגון ל"ב טכנולוגי ול"ב עיוני, תוכניות מו"פ וחדשנות המבוססות על מאגרי המשרד ומונגשות רק בסל תקומה וכיו"ב.
- **מענים במסגרת מאגר התוכניות והמענים** – מאגר התוכניות והמענים כולל אלפי תוכניות ומענים בארבעה סלים מתוך השישה המנוהלים בגפ"ן: סל מענים פדגוגיים ורגשיים, סל חינוך חברתי ערכי והעשרה, סל אוכלוסיות במיקוד וסל מנהיגות חינוכית. התוכניות והמענים במאגר נבחנו בהיבטים מנהליים ופדגוגיים וכן נדרשו לעמוד במחירי הגג שהגדיר המשרד.
- **מענים באמצעות הרשות המקומית או הבעלות** – בכל מענה מוגדרים תנאי סף להפעלת המענה, תוך התחייבות המנהל לפעול בהתאם לתנאים שנקבעו.
- **יוזמות בית ספריות וצרכים ייחודיים** – המוסד יכול לקדם יוזמות חינוכיות מוסדיות בכפוף לנהלים בנושא כמפורט במדריך הגפ"ן. **שימו לב - בסל תקומה ניתן להקצות עד 30% אחוז מהתקציב במסלול זה, בכפוף להעסקת רכז תקומה בית ספרי.**
- על פי החלטת הממשלה, ניתן תקציב לגיבוש משרה מינהלית בית ספרית למוסדות בחבל תקומה לצורך תכלול וסיוע מינהלי למנהלי בתי הספר למימוש תוכניות העבודה וסנכרון כלל המשאבים הניתנים בבית הספר ובכללם מענים בריאותיים ורווחתיים ("רכז תקומה"). איש המנהל יועסק באמצעות הרשות המקומית על פי התבחינים שפורסמו.
- **ניהול ותפעול** – המוסד יכול להקצות עד 5% מתקציבו לטובת הוצאות ניהול ותפעול או עד 25,000 ₪ - הגבוהה מבין השניים. תקציב זה מיועד לצרכים ניהוליים ואדמיניסטרטיביים הכרוכים במימוש הסל.
- **העברת תקציב לשנה הבאה** – ניתן להעביר עד 10% לשנה העוקבת במענה "העברה משנה לשנה".
- מוסד המקבל תקציב תקומה ולא זכאי לתקציב גפ"ן או פל"ג מחויב לרכוש תוכנה לניהול פדגוגי מתקציב תקומה.

1. סל רשות

1.1. תהליך העבודה

1. העבודה תתבצע בפלטפורמת הגפ"ן תחת "סל תקומה". ניתן לגבש במערכת תכנית עבודה רשותית, לתכנן את תקציב תקומה, לבחור מענים באמצעות המערכת, לאחר את תוכנית העבודה בדיון סדור מול המחוז ולקבל אישור לכך וכן לדווח ביצוע.
2. התוכנית הרשותית תאושר ע"י ראש הרשות והמחוז כנהוג בתוכנית הגפ"ן.
3. במסגרת הסל הוגדר תקציב קבוע של לפחות **25% מהתקציב לטובת מענים רגשיים**, לרבות יוזמות מוסדיות ורשותיות לקידום הרווחה הנפשית ומתן מענים רגשיים לתלמידים ולצוות החינוכי.
4. במסגרת הסל הוגדר תקציב קבוע של לפחות **5% לתחומי המצוינות ו- 5% לתחומי ה-STEM**.
5. פעימות התשלום יועברו בהתאם למקובל בתוכנית הגפ"ן ובכפוף לתנאים המפורטים במדריך הגפ"ן (הגשת ת"ע, תכנון ודיווח ביצוע בשיעורים שנקבעו).
6. ניתן לבחור רכישת ש"ש לגנ"י מתוך הסל הרשותי. לאחר רכישת השעות במוסדות ו/או ברשויות, יש לשלוח את תוכנית העבודה (העגלה במערכת) לאישור, לא יאוחר מ- 15.9. רשות המעוניינת ברכישת ש"ש עבור מוסדות תוכל להעביר תקציב למוסדות הרלוונטיים לשם כך והמוסדות יבחרו מענה זה בת"ע. שימו לב – לא ניתן יהיה להפחית את הש"ש שהוזמנו לאחר נעילת המענה ב-15.9. רשות המעוניינת ברכישת שעות בודדות עבור המוסדות יכולה להעביר תקציב למוסדות שעל הפרק והמוסדות ישלבו מענה זה בת"ע.

2.1. סוגי המענים שיונגשו בסל הרשותי:

יובהר כי בתקציב הניתן לרשויות חבל התקומה או לרשויות קולטות קהילה מתוך סל תקומה - ניתן לתת את המענים המפורטים להלן לתלמידי חבל התקומה בלבד.
במקום בו לא ניתן להפריד בין ילדי חבל תקומה לשאר ילדי הכיתה/הקבוצה, המענה יכול לכלול את כל חברי הכיתה/הקבוצה.

- **מענים משרדיים** – מענים שהמשרד מספק באמצעות התקשרויות ישירות של המשרד או בשכר, כגון שעות תקן לגנ"י (שעות תקן לבתי ספר ירכשו מהסל המוסדי בלבד), תוכנית רשותית לנוער בסיכון או תוכניות מו"פ המונגשות בסל תקומה. במסגרת הסל תתאפשר גם רכישת של מענים המוקצים כיום במת"מ כגון שעות הדרכה לפסיכולוגים, שעות הדרכה במעונות יום וסייעת שנייה בגנים – מענים אלו ייחשבו כמשרדיים וסכום זה יופחת מסכום הזכאות הכללית של הרשות ויועבר ליחידה הרלוונטית במשרד החינוך, כאשר תהליך ההקצאה יתבצע באמצעות המת"מ במנגנון הקיים. שימו לב כי לא ניתן לשנות בחירה שנעשתה ביחס למענים אלו לאחר אישור תוכנית העבודה.
- **מענים במסגרת מאגר התוכניות והמענים** – מאגר התוכניות והמענים כולל אלפי תוכניות ומענים בארבעה סלים מתוך השישה המנוהלים בגפ"ן: סל מענים פדגוגיים ורגשיים, סל חינוך חברתי ערכי והעשרה, סל אוכלוסיות במיקוד וסל מנהיגות חינוכית. במסגרת סל תקומה יונגשו חלק מתתי סלים הרלוונטיים למטרות שעל הפרק. התוכניות והמענים במאגר נבחנו בהיבטים מנהליים ופדגוגיים וכן נדרשו לעמוד במחירי הגג שהגדיר המשרד. במרכז הוגדר כי רשויות מקומיות יכולות לעשות שימוש במאגר בהתאם לתתי הסלים שיונגשו במערכת, בכפוף לכללי הרכש ברשות.

- **מענים באמצעות הרשות המקומית או הבעלות** – בכל מענה מוגדרים תנאי סף להפעלת המענה, תוך התחייבות המנהל לפעול בהתאם לתנאים שנקבעו. הרשות תוכל להקצות/ לרכוש עבור מוסדות החינוך בתוכנית את המענים הבית ספריים בערוץ זה. הרשות תוכל להעסיק "סייעת מתגברת" במעונות וגני הילדים, על פי תנאי המענה המפורט במערכת גפ"ן.
- **יוזמות רשות** – הרשות יכולה לקדם יוזמות רשותיות בתחום החינוך מתקציב הסל הרשותי בהתאם לקריטריונים המפורטים בנספח ה' במדריך הגפ"ן. הרשות יכולה להפעיל יוזמות אלו במוסדות חינוך בתוכנית הגמישות או במרחב הרשותי. הרשות גם יכולה להציע יוזמות לבתי הספר לצורך רכישתן מהסל הבית ספרי על פי הנוהל המפורט במדריך הגפ"ן – המוסד יוכל לרכוש יוזמות אלו בסל תקומה עד לשיעור של 30% מתקציבו. כמו כן, הרשות יכולה לקדם יוזמות לתגבור חינוכי במעונות ובגנים, באמצעות רכישת ציוד, תוכניות והעסקת כוח אדם כחלק מהיוזמה.
 - בגיבוש ת"ע הרשותית יש להגיש למחוז מסמך ביחס לכל יוזמה המפרט את מהות היוזמה, קהל היעד, רכיבי היוזמה וכיו"ב ולקבל את אישור המחוז. בהתאם לכללי הגפ"ן.
 - יש להציג כל יוזמה באופן נפרד בתוכנית העבודה ובמערכת גפ"ן, בתוספת התקציב המוקצה לה.
- **העברת תקציב למוסד חינוך** – ככל שהרשות מוצאת לנכון, באפשרותה להקצות תקציב לטובת בית ספר ברשות, עבור תלמידים זכאים, במענה הייחודי לכך בסל הרשותי. תהליך זה מצריך אישור ראש רשות וגזבר הרשות. בית הספר יוכל לראות בסל תקומה במע' הגפ"ן כי הרשות הקצתה לו תקציב נוסף ותקציב זה יצטרף לתקציבו הגמיש. על הרשות להעביר תקציב זה ישירות למוסד. על המוסד לתכנן ולדווח ביצוע ביחס לתקציב זה. ת"ע המוסדית תאושר ע"י המחוז והרשות.
- **העברת תקציב לפעולות יחידת הנוער** – הרשות יכולה להקצות תקציב ייעודי לטובת פעילות יחידת הנוער מתוך הסל הרשותי. התקציב ינוהל ע"י מנהל יחידת הנוער ויונגשו לו בסל זה פעולות שונות בתחום החינוך הבלתי פורמאלי כגון הכנה לצה"ל, מועצת תלמידים ונוער רשותית, מד"צים רשותיים, הפעלת ילדים ונוער בחופשות, מנהיגות חינוכית, מועדון נוער, העסקת כ"א במחלקת הנוער, מנהל התנדבות רשותי (באם נמצא תחת יח' הנוער) ועוד.
- **העברת תקציב לתלמידים הזכאים** כהגדרתם בסעיף ב' 2 להגדרת "תלמיד זכאי" – התקציב יועבר ישירות למוסד החינוכי/ הרלוונטי בכפוף לתוכנית עבודה מאושרת. מנגנון העברת התקציב יהיה באמצעות הגפ"ן.
- **הקצאת תקציב לשפ"ח** – ככל שרשות מעוניינת לקדם תוכנית רשותית לחיזוק החוסן ומתן מענים רגשיים, יש באפשרותה להקצות תקציב ייעודי לכך.
- **ניהול ותפעול** – כאמור, הרשות יכולה להקצות עד 5% מתקציבה לטובת הוצאות ניהול ותפעול. תקציב זה מיועד לצרכים ניהוליים ואדמיניסטרטיביים הכרוכים במימוש הסל, לרבות עבור גיוס פרויקטור. ניתן להשתמש בתקציב ניהול ותפעול גם להוספת שכר להעסקת רכזי תקומה, מעבר לתקציב שנקבע בקול הקורא רכזי תקומה, העומד על 13,500 ש"ח כולל עלות מעסיק. יש לפרט סעיף זה בתוכנית העבודה ולקבל את אישור המחוז. וכן לכלול את תוספת השכר בהגשת דוח הביצוע.
- **העברת תקציב לשנה הבאה** – ניתן להעביר עד 10% לשנה העוקבת באמצעות המענה "העברה משנה לשנה".

ז. דיווח ביצוע

הרשות / בעלות נדרשת בסוף שנה להגיש דיווחים כמפורט בהנחיות לדיווח שפרסם המשרד במסגרת מדריך הגפ"ן ועל פי לוח הזמנים של הגפ"ן. רצ"ב קישור להנחיות:

<https://meyda.education.gov.il/files/PortalShaar/guidelines-mosdi-reports-tashpag.pdf>

- דיווח ביצוע של הסל הרשותי.
- דוח ביצוע של מוסדי המועבר דרך הגפ"ן למוסד.
- דוח ביצוע של מוסדי המועבר לביצוע ע"י הרשות / בעלות ככל שבחירה להקצות תקציב למוסדות וסיפקה שירותים למוסדות אלו.

הכללים החלים על דיווח ביצוע ברמת מוסד של תקציב סל תקומה זהים לכללים החלים על תקציב גפ"ן.

להלן דגשים נוספים לגבי דיווח הסל הרשותי:

- אם הרשות תבחר להעביר משאבים כספיים לחשבון בית הספר, תירשם העברה זו בכרטיס המוסד ברשות כהוצאה ובכרטיס המוסד כהכנסת רשות, ותדווח במסגרת מכלול הפעילות הכספית במוסד בהתאם למסמך הנחיות.
- ככל שיועבר תקציב למוסדות, כללי הדיווח והבקרה של הגפ"ן חלים על המוסדות, לרבות לוח הזמנים לדיווח סוף שנה.
- ככל שיועבר תקציב למוסדות, דיווח החשבוניות עבור כלל סוגי התקציב יבוצע בתוכנה הכספית של המוסד באמצעות קודי הגפ"ן, תוך שיוך החשבונית לסוג התקציב הרלוונטי תקומה.
- אם הרשות תבחר לממש בעצמה את התקציב הגמיש או על ידי קבלני משנה מטעמה, יהיה עליה להגיש דו"ח מפורט לפי סל תקציב תקומה ובהתאם לתכנית העבודה בתקציב זה בצרוף כרטיס הנהלת חשבונות נפרדת לתקציב תקומה ובחתימת גזבר הרשות. אסמכתאות יידרשו בהתאם לדגימה של רואה חשבון המבקר מטעם משרד החינוך.
- יש לשים לב כי מדובר **בתקציב תקומה** ולא בתקציב תוספתי לגפ"ן, לפיכך על המוסד לפתוח **כרטיס נפרדת** בהנהלת החשבונות.
- על הרשויות לפתוח סמל שכר נפרד לעובדים שמועסקים במסגרת תקציב סלי תקומה. בתוקף עבור הסל הרשותי ועבור הסל המוסדי המבוצע ע"י הרשות.
- במוסדות בבעלות שבמוכר שאינו רשמי, אשר לא קיימת בהם מערכת הנה"ח המתממשקת למערכת הגפ"ן כנדרש, יש לוודא כי המוסד והבעלות רכשו תוכנת כספים המאושרת ע"י המשרד לצורך דיווח ביצוע בהתאם לנהלי הגפ"ן.

בנוסף, על הבעלות לדווח בנושא ההון האנושי:

1. טבלת מנהל בה מפורט ההון האנושי שהועסק במוסד בהתאם לפורמט הקיים במערכת הגפ"ן
2. דוח 66/126 בהתאם למבנה הנדרש
3. דוח ריכוז משכורות שנתי הכולל סמל שכר נפרד לרכיב תקומה.

להלן הנחיות להעלאת כרטסת עד ה- 1.3.27, כתנאי לקבלת הפעימה השלישית.

יש להגיש את כרטסות הנהלת החשבונות המשקפות את הביצוע בפועל במסגרת הסל הרשותי, וזאת לא יאוחר מיום 01/03/2027.

1. **אופן ההגשה ותקופת הדיווח:** יש להעלות למערכת גפ"ן (לשונית "הסל הרשותי") **קובץ אקסל אחד בלבד** הכולל את כל התנועות מיום 01/09/2026 ועד להפקת הדו"ח. במידה וקיימים מספר תקציבים, יש להפרידם לגיליונות נפרדים בתוך אותו הקובץ.
2. **מקור הנתונים (חובת שליפה ממוחשבת):** כלל הנתונים חייבים להישאב **במלואם** ממערכת הנהלת החשבונות של הרשות, כולל כל עמודות החובה. **אין להקליד נתונים ידנית**; ניתן לאחד טכנית מספר דוחות מערכת, ובלבד שהנתונים מקוריים.
3. **זיהוי ספקים ופעילות:** בכרטסת חובה לכלול שם ספק מלא ומספר מזהה חד-ערכי (ח.פ. / עוסק מורשה / ע.ר.). כמו כן, שמות הכרטיסים או תיאור הפעולות חייבים לאפשר זיהוי מובהק של ההוצאה כשייכת לגפ"ן.
4. **דיווח שכר:** יש להשתמש **בסמל שכר נפרד וייעודי לגפ"ן** (המופיע בתלוש העובד) ולהפריד רישומית את עלויות שכר גפ"ן מיתר עלויות השכר בהנהלת החשבונות.

נא היערכותכם להגשה במועד על מנת למנוע עיכובים בתקצוב.

מצ"ב צילום אסמכתא תקינה - יובהר כי זהו **הפורמט המחייב**, ויש לוודא כי כל העמודות המופיעות בו קיימות בכרטסת המוגשת:

מספר חשבון	שם חשבון	פקודה	שם ספק	מספק ספק	מהות ההוצאה	מספר אסמכתא	תאריך אסמכתא	חשבון נגדי	חובה	זכות	יתרה	שם מענה
12344568	יזומות גפן	5000	א.ב. מחשבים	511111	רכישת מחשבים	12345	01.02.2025	6999	700		700	יזומות רשותיות

ח. ליווי והטמעה בסל הבית-ספרי והרשות

בתי הספר והרשויות הזכאים לסל תקומה יקבלו ליווי מותאם, ממוקד לצורך התנהלות אפקטיבית, יעילה ומדויקת בסל המוסדי ובסל הרשות. מודל הליווי יהיה קבוצתי ואישי בנושאים רלוונטיים ועל פי הצרכים שיעלו. נושאים מרכזיים במיקוד הליווי: גיבוש ותכנון תוכנית עבודה מקושרת משאבים, הובלת תהליכי שינוי, קידום יוזמות חינוכיות, התבוננות, סנכרון ואיגום המשאבים של המוסד כחלק מראית הארגון כשלם אחד ותמיכה בהתנהלות הכלכלית.

להלן ערוצים מרכזיים להטמעה:

1. מפגשים אישיים וקבוצתיים יתקיימו ע"י צוות המטה והמחוז על פי צורך לאוכלוסיות הבאות אנשי המינהלה הייעודיים לסל זה במוסדות החינוך:

- מנהלי אגפי חינוך
- מנהלי בתי הספר יסודי, חט"ב וחט"ע
- מנהלי בתי ספר חינוך מיוחד
- רכזי תקומה

2. ועדה מלווה – בתי הספר בהם יופעל סל תקומה יציגו את תכנית העבודה והאופן בו היא מתפתחת בפני הוועדה המלווה

להלן פרטי התקשרות לכל סוגיה ושאלה:

שם	תפקיד	נייד	מייל
יהודית בר-און	מנהלת אגף בכיר תקומה-תנופה במטה	054-4756959	yehuditbr@education.gov.il
ניר שמואלי	מנהל אגף בכיר תקומה - דרום	050-6283111	Nirse@education.gov.il
רחל אלניר	סגנית בכירה למנהלת המינהל הפדגוגי	052-8365161	rachelelni@education.gov.il
ענת סהר	מדריכה ארצית באגף תקומה-תנופה	052-8322094	anatsah@mehad.education.gov.il
שלהבת בני	מדריכה ארצית גפ"ן על יסודי תקומה	050-5824000	shalbn87@gmail.com
יפעת עופרי	מדריכה ארצית קשרי בקרה מוסדות	052-6430428	yifatof@education.gov.il

ט. מועדים רלוונטיים לסל תנופה תשפ"ז - בהתאם ללו"ז מדריך גפ"ן תשפ"ז

לנוחיותכם, עקבו אחר הסימון הבא: **ורוד** - מועדי תכנון; **תכלת** - מועדי תשלום; **צהוב** - מועדי דיווח

תאריך (עד)	פעולה	הערות
במהלך חודש יוני 2026	שיקוף תקציב גפ"ן-תקומה לבתי ספר ולרשויות; פתיחת מערכת גפ"ן לתכנון מקדים בסל המוסדי- בחירת מענים משרדיים: ימי הדרכה, שעות בודדות, תוכניות משרדיות	
במהלך חודש יוני 2026	פתיחת מערכת גפ"ן-תקומה לצורך בניית תוכנית עבודה מקושרת משאבים במסגרת התכנון המלא לבתי ספר ורשויות; מומלץ להגיש בקשות לימי הדרכה עד למועד זה	
30.6.26	מועד אחרון לבקשה לימי הדרכה ותוכניות משרדיות. פעימה ראשונה של בקשה לשעות בודדות	ניתן לערוך שינויים בבקשות לשעות בודדות עד ל-1.3.2027 - הנתונים יועברו לביצוע מדי 1 לחודש
15.7.26	אישור בקשות למענים המשרדיים	
1.9.26	תכנון ושליחה לאישור של תוכנית עבודה בית ספרית ורשותית בשיעור של 40% לפחות	מענים של כ"א הנדרשים עם פתיחת השנה, תוכנות ניהול ומערכת שעות, וכן מענים נוספים הנדרשים עם פתיחת השנה
15.9.26	מועד אחרון לבחירת שעות שבועיות שנתיות	
1.10.26	תשלום מקדמה ראשונה לבתי ספר ולרשויות (40%) בכפוף לעמידה בכללי התכנית	תנאים: 1. דיווח פרטי בנק בבתי ספר חדשים יסודי וחט"ב עצמאיות. 2. רישיון מוסד בתוקף. 3. דיווח ביצוע בשנה קודמת. 4. השלמת העברת בעלות.
31.10.26	מועד אחרון לקיום ועדה מלווה	
1.11.26	הגשת תוכנית עבודה בית ספרית בשיעור של 70% לפחות מתקציב הגפ"ן וגפ"ן-תקומה	
13.11.26	מועד אחרון לאישור תוכניות עבודה בית ספריות- אישור המחוז	
25.11.26	מועד אחרון לאישור תוכנית עבודה בית ספרית- אישור הרשות/בעלות	מועד אחרון לאישור תוכניות עבודה בית ספריות
1.12.26	הקפצת תוכניות עבודה לאישור ככל שבוצעו בהן שינויים	בכל שבועיים, החל מחודש דצמבר ועד לחודש יולי

תאריך (עד)	פעולה	הערות
31.12.26	מועד אחרון לזכאות פעימה שניה לתשלום (עד 70%) בהתאם לעמידה בתנאים מצטברים: 1. תכנון 70% מהתקציב. 2. שליחת תוכנית עבודה לאישור. 3. הגשת דוח שנתי בגין השנה הקודמת (תשפ"ו).	
31.12.26	דיווח ביצוע בסל המוסדי בשיעור 10% מהתקציב החייב בדיווח	
10.1.27	הגשת תוכנית עבודה רשותית לאחר מפגש מחוזי – תכנון לפחות 70% מהתקציב	
27.1.27	השלמת אישור תוכנית עבודה רשותית	
1.2.27	הגשת תוכנית עבודה בית ספרית בשיעור של 90% לפחות מתקציב הגפ"ן וגפ"ן-תקומה	
1.2.27	תשלום מקדמה שניה לבתי ספר ולרשויות (30%) בכפוף לעמידה בתנאי וכללי התוכנית	
1.3.27	מועד אחרון לזכאות פעימה שלישית לתשלום (השלמה ל 100%) בהתאם לעמידה בתנאים מצטברים: 1. תכנון 90% מהתקציב בסל המוסדי והרשותי. 2. שליחת תוכנית עבודה לאישור מוסדי ורשותי. דיווח ביצוע בסל המוסדי בשיעור 25% וכרטסת הוצאות והכנסות תקניה בסל הרשותי.	
1.4.27	פעימת תשלום שלישית למוסדות ולרשויות בכפוף לעמידה בכללי התוכנית (30% - השלמה ל-100%)	בכפוף לעמידה בתנאי וכללי התוכנית
10.7.27	מועד אחרון להטמעת שינויים בתוכנית עבודה בית ספרית; מועד אחרון למישוב תוכניות ממאגר התוכניות	
25.7.27	מועד אחרון לאישור שינויים בת"ע הבית ספריות – לשנת הלימודים תשפ"ז	
15.8.27	מועד אחרון להטמעת שינויים תכנון בסל הרשותי	
31.8.27	מועד אחרון לאישור שינויים בת"ע הרשותית לשנת הלימודים תשפ"ז. סגירת שנת הלימודים תשפ"ז	
15.11.27	מועד אחרון להגשת דו"ח ביצוע מאושר וחתום ולהשלמת המישוב – בתי ספר ורשויות	
1.2.28	סיכום והתחשבות - בתי ספר ורשויות	

נספח א': כללי שימוש בסל תקומה

להלן פירוט לגבי מתכונת המימוש של הסל לאור צרכים קונקרטיים שעלו עד כה:

הצורך	האם ניתן לשלב בת"ע במסגרת סל תקומה	הסבר
סדנאות רגשיות בחו"ל לתלמידים ולצוות חינוכי	לא ניתן	
תמרוץ עו"ה להשתלב במערכת החינוך בעוטף	לא ניתן	תמרוץ עובדי הוראה יהיה באמצעות תקציב נפרד, ככל שיועבר על-ידי מינהלת תקומה
סבסוד דיור לעו"ה ותומכי הוראה בישובי העוטף	לא ניתן	
מתן מענים רשתיים וקידום יוזמות רשתיים באמצעות הקיבוצים ברשות	ניתן	
העסקת סייעות חנ"מ	יש לפעול בערוץ המשרדי המקובל בנושא	
העסקת סייעת שנייה בגנים	ניתן – ככל שהגן אינו זכאי ניתן להקצות בכפוף להצהרת הרשות כי לא ביקשה סייעת שנייה עבור הגן האמור בערוצים אחרים	המענה יונגש בסל תקומה
העסקת סייעת מתגברת במעונות ובגנים	ניתן באמצעות שלוש האפשרויות המצויינות:	- העסקה ע"י הרשות - קידום יוזמות רשתיים באמצעות קיבוצים/ישובים ברשות - בחירת מענה ממאגר הספקים, ככל שעומד בקרטיונים
הפעלת מסגרות קיץ ומחנות קיץ לתלמידים	ניתן - יש להגדיר רכיבי פעילות ביחס למחירים של הוראות תכ"מ כמו ימי גיבוש וכנסים	לא תתאפשר כפילות אל מול תקציב הבלתי פורמלי וההתיישבותי
הסעות לעו"ה מפונים שטרם שבו לאזור	לא ניתן	
גיוס פרויקטור לטובת סיוע במימוש הסל הרשתי	ניתן – תחת 5% ניהול ותפעול	

נספח ב': רשימת הישובים הזכאים

מועצה אזורית אשכול	מועצה אזורית חוף אשקלון	מועצה אזורית שער הנגב	מועצה אזורית שדות נגב	העיר שדרות
אבשלום	גברעם	אור הנר	זמרת	
בארי	זיקים	איבים	כפר מימון	
דקל	יד מרדכי	ארז	סעד	
חולית	כרמיה	גבים	עלומים	
יבול	מבקיעים	יכיני	שובה	
ישע	נתיב העשרה *	כפר עזה	שוקדה	
יתד		מפלסים	תושיה	
כיסופים ¹		נחל עוז *	תקומה	
כרם שלום *		ניר עם		
מבטחים				
מגן				
ניר יצחק *				
ניר עוז				
נירים *				
סופה *				
עין הבשור				
עין השלושה *				
עמיעוז				
פרי גן				
רעים *				
שדי אברהם				
שלומית				
תלמי יוסף				

נספח ג': תתי סלים במאגר התוכניות והמאגרים המונגשים בסל תקומה

סל	תת סל
מענים פדגוגיים ורגשיים	אשכול שפות
	תחומי המח"ר : מורשת, חברה ורוח
	תחומי אמנויות
	תחומי מדע, טכנולוגיה ומתמטיקה
	למידה רגשית חברתית, אקלים מיטבי, כישורי חיים ומניעת התנהגויות סיכון
	מענים רגשיים וטיפוליים
	קידום אורח חיים בריא
	מנהיגות ומעורבות בלמידה
	חדשנות ויזמות טכנולוגית
	לקויות למידה והפרעת קשב
	חינוך טכנולוגי : התנסות, תעשייה ושירותים
	למידה משולבת דיגיטל
	פעילות חינוך במוזיאונים
	למידה משולבת דיגיטל מוסדות חינוך חרדי
חינוך חברתי-ערכי והעשרה	מענים חברתיים, ערכיים וקהילתיים
	תרבות ואומנויות
	זהות יהודית
	חיים יחד בחברה הישראלית
	תרבות יהודית ישראלית
מנהיגות חינוכית: צוות חינוכי והורים	ליווי הוליסטי
	יועץ ארגוני
	יועץ כלכלי
	מלווה פדגוגי
	מאמן אישי/מנטור
	מומחה תוכן
	מנחה קהילות בית ספריות
	מנחה סימולציות
	מנחה סיור לימודי
	קידום שלומות של צוותי חינוך
	שותפות חינוכית עם הורים וקהילה וקידום הורות מיטבית
	הכלה והשתלבות (5%)
	ילדים ונוער בסיכון
מענים לאוכלוסיות במיקוד	תלמידים עולים ותושבים חוזרים
	מחוננים ומצטיינים
	חברה בדואית (דרום)

נספח ד':

רשימת הישובים הזכאים מחוץ לחבל תקומה על פי סעיף ב'3

אופקים
אשדוד
אשכול
אשקלון
באר טוביה
באר שבע
בני שמעון
דימונה
חבל יבנה
חוף אשקלון
חורה
יואב
ירוחם
להבים
לכיש
מרחבים
נתיבות
עומר
קרית גת
רמת נגב
שדות נגב עזתה
שער הנגב